

הנ"ל בסופו): בסורות שלפנינו לא היו כל ה"מחלות" (בחולי הנפש) שנתחדשו בעקבתא דמשיחא, ולכן, היתה קיימת אפשרות לנהל אורה-חיים יהודי גם ללא לימוד פנימיות התורה; אבל לאחרי שנתחדשו מחלות נוספות שלא היו בדורות שלפנינו – בהכרח למצוא "תרופה חדשה". והתרופה היא – לימוד פנימיות התורה, ובפרט תורת החסידות – שבה מבוארים עניני אמונה השגחה פרטית וכו' וכו', באופן של הבנה והשגה. וכפי שהוזכר לעיל שהיחידים שעמדו בנסיונות במדינה ההיא הם – אלו שלמדו בישיבות החסידיות (ובפרט תורת חסידות חב"ד ראה לקו"ש ח"ב ע' 475). ו"תרופה" זו היא באופן ד"כל המחלה גו' לא אשים עליך" מלכתחילה, כנ"ל.

ומי שאומר שאינו רוצה להשתמש ב"תרופה" זו מכיון שלא השתמשו בה בדורות שלפנינו – הרי זה דומה לחולה שלא ירצה לשמוע להוראת הרופא להשתמש בתרופה שהומצאה סודר האחרון, מכיון שבדור הקודם לא ידעו אודות תרופה זו!...

כיום נתבטלה גם ההגבלה שהיתה בדורות הראשונים בנוגע ללימוד הקבלה לפני גיל ארבעים שנה (ש"ך יו"ד סרמ"ו סק"ו בסופו. וראה מדרש שמואל לאבות ספ"ה. שערי זהר לאבות שם. ניצוצי זהר לזח"א קצא, א (ג). וכ"כ בסידור בית יעקב (להר"י עמודין) הל' ת"ת ס"ה). – ישנם כיום רבנים בני ח"י שנה! מעולם "לא זכינו" לדור כזה שבהור צעיר בן ח"י שנה יאמר שיש לו שכל כמו בן ארבעים, ולכן ראוי הוא להורות!... ועפ"ז – אין כל תמיהה בכך שבטלה גם ההגבלה בנוגע ללימוד פנימיות התורה. [וכאמור לעיל (ס"י) אם מישהו צריך לקיים את הענין "אין צדיק בארץ אשר יעשה טוב ולא יחטא", מוטב ש"חטאו" יהי – לימוד פנימיות התורה לפני שמלאו לו ארבעים שנה!...]. וענין זה מתאים לדברי הוזהר – "אפילו רביי דעלמא זמינין לאשכחא טמירין דחכמתא כו", היינו, שמדובר אודות לימוד פנימיות התורה ע"י בחורים צעירים, "רביי דעלמא".

ובנוגע לזמני הלימוד – אין צורך לגרוע מזמני הלימוד דשאר עניני – התורה, ישנו מספיק זמן במשך היום שבו לא עוסקים בלימוד התורה [פעם היו לומדים בישיבות 17-18 שעות ביממה, אבל כיום נשתנה המצב גם אצל ה"מתמידים"!, ואם ינצלו את הזמן הפנוי ללימוד הקבלה – הנה במשך זמן קצר יוכלו להיות "מקובלים"!...]

יב. כ"ק אדמור"ר שליט"א: בנוגע למה שהזכיר מר אודות עולם הישיבות, הנה המצב בישיבות כיום הוא – שהולכת וגוברת ההתעניינות בכל הקשור ללימוד קבלה וחסידות. תלמידי ישיבות רבים ממתנינים שיתנו להם "היתר" ללימוד פנימיות התורה – הם לא מחכים על "ציווי", כי אם על "היתר" בלבד. ובינתיים – לומדים הם בצנעה, כדי שלא להולל מהפכה נגד המשגיח והנהלת הישיבה!

ישנם כאלו שהתעניינותם היא מפני שמחפשים דרך בעבודת ה' כו', וישנם כאלו שהתעניינותם נובעת מתוך סקרנות גרידא: הם שמעו שהמשגיח מתנגד ללימוד הקבלה והחסידות, ואינם מבינים למה ומדוע! – פנימיות התורה נתגלתה ע"י רשב"י, שגדלותו מודגשת בנגלה דתורה – כפי שאמר עליו רבי עקיבא רבו (ירושלמי סנהדרין פ"א ה"ב ו), "דייך שאני ובוראך מכירין כחך", הם שמעו אודות גדלותו של האריז"ל, הרח"ו וכו', ויודעים שגם המשגיח "מודה" בגדלותם וכו', ולכן, אינם מבינים את יחסו של המשגיח